

kma·diplomacy

ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ І GR-ПОЛІТИКИ

Economic Diplomacy & GR Politics

ДИСЦИПЛІНА:

МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА ТА КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

галузь знань:

С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальності:

С 1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

С 2 «Політологія»

освітня програма:

«Економічна дипломатія і GR-політики»

СИЛАБУС

МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА ТА КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

спеціальність: С 1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»,
С 2 «Політологія»

1. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ТА ПРАКТИКА

Обов'язкова освітня компонента

ВИКЛАДАЧ:

ВДОВИН Мар'яна Любомирівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри
міждисциплінарної освіти (*сумісник*)

e-mail: vdovyn@gmail.com

ОБСЯГ ГОДИН НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ:

Загальний обсяг годин – 90 год. / 3 ECTS

з них:

- Лекційних – 10 год.
- Семінарських – 20 год.
- Самостійна робота – 60 год.

Семестр викладання:

2-й

Форма підсумкового оцінювання:

залік

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Курс «*Міжнародна статистика та кількісні методи дослідження*» є обов'язковою навчальною дисципліною, спрямованою на формування навичок збору, аналізу та інтерпретації даних, необхідних для проведення досліджень у сфері міжнародних економічних відносин.

Програма курсу складається з двох змістових модулів:

1. Організація та методологічні проблеми міжнародної статистики в різних галузях міжнародної економічної діяльності.
2. Методи оцінювання та моделювання міжнародних економічних процесів.

Дисципліна передбачає поглиблення знань щодо принципів статистики країн та міжнародних організацій, міжнародних стандартів у галузі статистики, а також сучасних методів аналізу та прогнозування міжнародних економічних процесів.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти знатимуть історію розвитку міжнародної економічної статистики та основні міжнародні статистичні організації; опанують методологію розрахунку статистичних показників у міжнародних організаціях; методи аналізу міжнародних економічних процесів. Також вони вмітимуть збирати статистичну інформацію про економічне становище суб'єктів міжнародних економічних відносин; використовувати сучасну систему показників міжнародної економічної статистики; застосовувати методи статистичного аналізу для дослідження соціально-економічних явищ і процесів країн у світовій економіці; здійснювати перевірку зіставності статистичної інформації щодо різних країн; аналізувати та порівнювати статистичну інформацію, а також прогнозувати економічні показники розвитку України, країн Євросоюзу та інших країн світу.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення дисципліни «*Міжнародна статистика та кількісні методи дослідження*» є формування у здобувачів вищої освіти системи професійних компетентностей, необхідних для збору, аналізу та інтерпретації статистичних даних на міжнародному рівні, а також набуття навичок застосування сучасних методів моделювання міжнародних економічних процесів.

Курс спрямований на розвиток здатності:

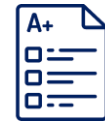
- критично осмислювати статистичну інформацію та перевіряти її достовірність і зіставність;
- використовувати міжнародні стандарти та класифікації для аналізу економічних і соціальних процесів;
- застосовувати цифрові технології та програмне забезпечення для обробки даних і побудови моделей;
- прогнозувати глобальні тенденції розвитку світової економіки та оцінювати їхній вплив на національні економіки;
- розробляти практичні рекомендації для прийняття рішень у сфері міжнародних економічних відносин за умов невизначеності.

Особливу увагу приділено статистичній діяльності міжнародних організацій, методологічним проблемам міжнародної статистики в різних галузях міжнародної економіки, зокрема питанням порівнянності показників між країнами та гармонізації класифікацій, а також методам моделювання і прогнозування на світовому ринку.

Даний курс забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН2, ПРН8, ПРН9, ПРН10.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН2. Здійснювати пошук, критичну оцінку та обробку інформації з різних джерел, застосовувати здобуті знання для вирішення професійних завдань і реалізації самостійних міждисциплінарних наукових досліджень.</p>	<p>Інтерактивні лекції, семінари у форматі проєктної роботи; практичні заняття з обробки статистичних даних; навчання на кейсах; аналіз статистичних показників з використанням кількісних і якісних методів дослідження; робота з міжнародними базами даних; тематичні дискусії, виконання індивідуальних та групових проєктів, формування та захист власної позиції на основі аналітичних даних.</p>	<p>Захист індивідуальних і групових проєктів; оцінювання розв'язків кейсів; аналітичних звітів і висновків; індивідуальної і командної роботи.</p>
<p>ПРН8. Обґрунтовувати стратегії розвитку економічних суб'єктів, застосовуючи наукові, методичні та аналітичні інструменти для прийняття ефективних управлінських рішень.</p>		
<p>ПРН9. Здійснювати збір, аналіз і обробку статистичних, емпіричних і аналітичних даних для вирішення комплексних проблем у сфері економіки, міжнародних відносин і політики.</p>		
<p>ПРН10. Застосовувати міждисциплінарні знання, сучасні дослідницькі методи та цифрові технології для аналізу соціально-економічних і політичних процесів.</p>		

Результати навчання (РН)	Теми									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ПРН2. Здійснювати пошук, критичну оцінку та обробку інформації з різних джерел, застосовувати здобуті знання для вирішення професійних завдань і реалізації самостійних міждисциплінарних наукових досліджень.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ПРН8. Обґрунтовувати стратегії розвитку економічних суб'єктів, застосовуючи наукові, методичні та аналітичні інструменти для прийняття ефективних управлінських рішень.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ПРН9. Здійснювати збір, аналіз і обробку статистичних, емпіричних і аналітичних даних для вирішення комплексних проблем у сфері економіки, міжнародних відносин і політики.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ПРН10. Застосовувати міждисциплінарні знання, сучасні дослідницькі методи та цифрові технології для аналізу соціально-економічних і політичних процесів.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ: ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ:

 Тема заняття		Семінари / Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1			
Організація та методологічні проблеми міжнародної статистики в різних галузях міжнародної економічної діяльності			
<i>Тема 1. Принципи та методологічні основи міжнародної статистики</i>	1	2	6
<i>Тема 2. Міжнародні стандарти та класифікації у сфері статистики</i>	1	2	6
<i>Тема 3. Статистика міжнародної торгівлі</i>	1	2	6
<i>Тема 4. Міжнародна фінансова статистика</i>	1	2	6
<i>Тема 5. Галузеві статистики в міжнародній економічній діяльності</i>	1	2	6
Змістовий модуль 2.			
Методи оцінювання та моделювання міжнародних економічних процесів			
<i>Тема 6. Методи багатовимірного ранжування у міжнародній економіці</i>	1	2	6
<i>Тема 7. Статистико-ігрове моделювання міжнародних економічних процесів</i>	1	2	6
<i>Тема 8. Кореляційний аналіз у міжнародній економіці</i>	1	2	6
<i>Тема 9. Методи регресійного аналізу в дослідженні світової економіки</i>	1	2	6
<i>Тема 10. Аналіз часових рядів та прогнозування міжнародних економічних процесів</i>	1	2	6
Всього:	10	20	60

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:

Змістовий модуль 1

Організація та методологічні проблеми міжнародної статистики в різних галузях міжнародної економічної діяльності

Практичне заняття № 1

Тема 1. Принципи та методологічні основи міжнародної статистики (2 год.)

Питання для обговорення:

- Сутність та предмет міжнародної економічної статистики
- Основні етапи розвитку міжнародної статистики
- Світові статистичні організації

Практичне заняття № 2

Тема 2. Міжнародні стандарти та класифікації у сфері статистики (2 год.)

Питання для обговорення:

- Поняття та значення міжнародних статистичних стандартів
- Система національних рахунків у міжнародній статистиці
- Основні міжнародні статистичні класифікації
- Міжнародні організації у стандартизації статистики

Практичне заняття № 3

Тема 3. Статистика міжнародної торгівлі (2 год.)

Питання для обговорення:

- Сутність статистики міжнародної торгівлі
- Головні показники розвитку зовнішньої торгівлі країн
- Основні види цін в статистиці міжнародної торгівлі
- Особливості міжнародної торгівлі послугами

Практичне заняття № 4

Тема 4. Міжнародна фінансова статистика (2 год.)

Питання для обговорення:

- Сутність міжнародної фінансової статистики
- Діяльність міжнародних фінансових організацій. Міжнародні рекомендації МВФ з проблем фінансової статистики
- Система показників фінансового стану країни
- Статистика платіжного балансу. Основні показники світового ринку валют

Практичне заняття № 5

Тема 5. Галузеві статистики в міжнародній економічній діяльності (2 год.)

Питання для обговорення:

- Міжнародна статистика ринку праці
- Основні методологічні проблеми статистики промисловості
- Статистика міжнародного туризму
- Міжнародна статистика сільського господарства. Міжнародні програми підтримки сільського господарства

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:

Змістовий модуль 2.

Методи оцінювання та моделювання міжнародних економічних процесів

Практичне заняття № 6

Тема 6. Методи багатовимірного ранжування у міжнародній економіці (2 год.)

Питання для обговорення:

- Статистична сукупність як інформаційна основа статистичного моделювання
- Суть ранжування. Типи рангів
- Етапи багатовимірного ранжування міжнародних процесів
- Способи стандартизації даних. Побудова рейтингів у міжнародній економічній діяльності

Практичне заняття № 7

Тема 7. Статистико-ігрове моделювання міжнародних економічних процесів (2 год.)

Питання для обговорення:

- Статистичні ігри як метод багатовимірного аналізу міжнародних економічних процесів
- Методи статистико-ігрового моделювання. Критерій Гурвіца та Ходжеса-Лемана
- Доцільність використання теорії гри

Практичне заняття № 8

Тема 8. Кореляційний аналіз у міжнародній економіці (2 год.)

Питання для обговорення:

- Основи кореляційного аналізу. Лінійний коефіцієнт кореляції
- Рангова кореляція в аналізі міжнародної економічної діяльності
- Аналіз таблиць взаємного спряження в дослідженні міжнародних економічних процесів
- Множинна кореляція. Коефіцієнт конкордації

Практичне заняття № 9

Тема 9. Методи регресійного аналізу в дослідженні світової економіки (2 год.)

Питання для обговорення:

- Сутність регресійного аналізу та його види
- Застосування регресійних моделей у світовій економіці
- Оцінювання адекватності регресійних моделей

Практичне заняття № 10

Тема 10. Аналіз часових рядів та прогнозування міжнародних економічних процесів (2 год.)

Питання для обговорення:

- Методологічні аспекти моделювання часових рядів
- Методи відстеження тенденцій розвитку явищ на світовому ринку
- Виявлення та коригування аномальних рівнів динамічного ряду
- Класифікація методів прогнозування. Евристичні методи прогнозування в міжнародній економіці

6. ДЖЕРЕЛА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна:

1. Бізнес-статистика: підручник / [Гринькевич О.С., Матковський С. О., Вдовин М. Л., Вільчинська О.М., Марець О.Р., Сорочак О.З.]. Київ: Алерта, 2025. 310 с.
2. Гринькевич О.С., Вдовин М.Л., Марець О.Р. Митна статистика зовнішньої торгівлі. Навч. посібник. Київ: Алерта. 2015. 238 с.
3. Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2019. 456 с.
4. Основи статистичного моделювання: навч. посібник / за загальною редакцією С.В. Чугаєвської, Н.В. Ковтун. Житомир: Видавництво ПП «Рута», 2022. 604 с.
5. Сидорова А. В. Кіусак Я. В. Міжнародна статистика: Підручник. Донецьк: Каштан. 2013. 384 с.
6. Шпігельхалтер Д. Мистецтво статистики. Прийняття аргументованих рішень на основі даних. Київ: КМбукс. 2023. 384 с.

Додаткова:

1. Вдовин М., Швед С. Кластеризація країн Європи за показниками соціально-економічного добробуту населення. Економіка і управління, 2025. Вип.2, 18-26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-7872.2.2025.2>
2. Vdovyn, M. Liubovetska D. Investment Attractiveness Evaluation: Overview of Methods and Approaches. Věda a perspektivy/ 2025. № 7(50) (2025),29-36. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-7\(50\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-7(50))
3. Вдовин М.Л. Методи статистичного моделювання економічних процесів: критичний огляд. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2023. Вип. 1 (38). С. 79-84. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.38-13>
4. Vdovyn, M., Zomchak, L. (2023). Multidimensional Ranking and Taxonomic Analysis of the Regional Socio-Economic Development in Ukraine. In: Hu, Z., Dychka, I., He, M. (eds) Advances in Computer Science for Engineering and Education VI. ICCSEEA 2023. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies, vol 181. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-36118-0_32
5. Vdovyn, M., Zomchak, L. Export in services of Ukraine: pre-pandemic period, COVID-19 and war. Věda a perspektivy, 2022. 8 (15), 48–57. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8\(15\)-48-57](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-8(15)-48-57)

Інформаційні ресурси:

1. **Організація Об'єднаних Націй (ООН)** – <https://www.un.org>
2. **Міжнародний валютний фонд (МВФ)** – <https://www.imf.org>
3. **Світовий банк** – <https://www.worldbank.org>
4. **Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)** – <https://www.oecd.org>
5. **Європейський Союз** – <https://european-union.europa.eu>
6. **Євростат** – <https://ec.europa.eu/eurostat>
7. **Міжнародна організація праці (МОП)** – <https://www.ilo.org>
8. **Світова організація торгівлі (СОТ)** – <https://www.wto.org>

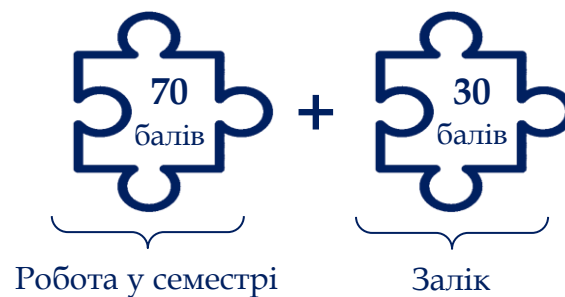

9. Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) – <https://www.unido.org>
10. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) – <https://www.fao.org>
11. Міжнародний інститут статистики (ИСІ) – <https://www.isi-web.org>
12. Міжнародна фінансова корпорація (ІFC) – <https://www.ifc.org>
13. Міжнародна організація з міграції (ІОМ) – <https://www.iom.int>

7. ОЦІНЮВАННЯ

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ДИСЦИПЛІНИ

	Види робіт	К-ть	Бали	Умови нарахування	Разом
Робота у семестрі	Робота на практичних заняттях	10	5	Активність на семінарських заняттях, розв'язування практичних завдань	50
	Тест	1	20	Підсумковий тест	20
Залік	Індивідуальний / груповий проект	1	30	Захист проекту	30
Разом					100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання розробляються під кожне окреме завдання і містяться в системі DistEdu/Classroom. Максимальний бал, який можна отримати на практичних заняттях – 50 балів і 20 балів за виконання підсумкового тесту. Загальний бал усіх форм поточного контролю дає можливість здобувачу отримати 70 балів; 30 балів здобувач отримує за виконання альтернативного варіанту індивідуального завдання, що передбачає підготовку, презентацію і захист проекту.

РОЗ'ЯСНЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

На практичному занятті здобувач може набрати максимум 5 балів

5 балів ставиться за таких умов:

- повний, правильний, послідовний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується прикладами;
- глибоке розуміння та орієнтування у явищах і процесах;
- вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

4 бали ставиться за таких умов:

- правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні запитання, відсутня повна відповідь.

3 бали ставиться за таких умов:

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді наявні помилки;
- відповіді на запитання нечіткі.

2 бали ставиться за таких умов:

- незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічне висловлювання.

1 бал ставиться за таких умов:

- наявні суттєві помилки при відтворенні матеріалу;
- нерозуміння навчального матеріалу і, як наслідок цього, повна відсутність навичок в аналізі явищ і в подальшому виконанні практичних завдань.

Залік / Захист проєкту

20-30 балів ставиться за таких умов:

- Завдання підготовлено і презентовано вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна, містить елементи системного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом, здатність відповісти на запитання аудиторії та приймає активну участь в обговоренні.

10-19 балів ставиться за таких умов:

- Завдання підготовлено і презентовано вчасно. Доповідь не структурована, відсутня послідовність. Доповідач демонструє поверхнєве володіння матеріалом, не завжди дає чіткі відповіді на запитання аудиторії та пасивний при обговоренні.

1-9 балів ставиться за таких умов:

- Завдання підготовлено і презентовано з порушенням термінів представлення. Доповідь не структурована і не логічна. Доповідач демонструє поверхнєве володіння матеріалом та не дає відповіді на запитання аудиторії.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70	Задовільно		D (задовільно)
60 – 65			E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) здобувач зобов'язаний повторно вивчити курс. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути не вище рівня «задовільно». Замість перескладання комісії, здобувач може обрати повторне вивчення курсу.

8. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

НаУКМА сповідує принципи академічної доброчесності, що означає, що всі роботи здобувачі мають виконати самостійно, а у тексті мають міститися відповідні посилання на інформаційні джерела. При використанні засобів штучного інтелекту (наприклад, СНАТ GPT) необхідно позначити відповідним посиланням частини тексту, що були згенеровані штучним інтелектом.

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

<https://bit.ly/3tXf4mi> (Скорочене посилання на документ вище)

Недотримання принципів академічної доброчесності карається не зарахуванням роботи без можливості її перездачі у відповідності до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА.

Схвалено на засіданні кафедри міждисциплінарної освіти
«09» січня 2026 р., протокол № 6

